

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.12.2015
COM(2015) 634 final

2015/0287 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2015) 274 final}

{SWD(2015) 275 final}

MOTIVERING

I strategin för den digitala inre marknaden¹, som antogs av kommissionen den 6 maj 2015, aviserades ett lagstiftningsinitiativ om harmoniserade regler för tillhandahållande av digitalt innehåll och nätförsäljning av varor. Initiativet består av i) ett förslag om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och ii) ett förslag om vissa aspekter på avtal om avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor.

Som kommissionen angav i sitt arbetsprogram för 2015 bygger dessa båda förslag på erfarenheter som vunnits under förhandlingarna om en förordning om en gemensam europeisk köplag. Framför allt följer de inte längre upplägget med ett frivilligt system och en heltäckande uppsättning regler. Förslagen innehåller i stället en riktad och sammanhållen uppsättning av helt harmoniserade regler. Förslagen bygger också på ett antal ändringar som Europaparlamentet antagit vid första behandlingen av förslaget till förordning om den gemensamma europeiska köplagen, särskilt begränsning av tillämpningsområdet till nät- och annan distansförsäljning av varor och utvidgningen av tillämpningsområdet till vissa digitala innehåll som tillhandahålls mot en annan motprestation än pengar.

Föreliggande motivering behandlar visserligen i första hand förslaget om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll, men den del av den som gäller skälen till förslaget, insamlandet av sakkunnigutlåtanden samt konsekvensbedömningen berör dock båda förslagen eftersom de är tänkta som ett paket med gemensamma mål.

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Det allmänna syftet med detta förslag är att bidra till en snabbare ökning av den digitala inre marknaden, till gagn både för konsumenter och företag. Genom att undanröja de centrala avtalsrättsrelaterade hindren för gränsöverskridande handel kommer förslagen att minska osäkerheten som råder för företag och konsumenter på grund av komplexa rättsliga ramar, och kostnaderna för företag till följd av skillnader i avtalsrätten mellan medlemsstaterna. Initiativet kommer via enhetliga regler med tydliga konsumenträttigheter att öka konsumenternas förtroende.

39 % av de företag som säljer på nätet, men inte över nationsgränserna, anger skillnaderna mellan nationella avtalsrättsliga system som ett av de viktigaste hindren för gränsöverskridande försäljning². Detta gäller särskilt avhjälpande åtgärder i händelse av en defekt produkt, som nämns av 49 % av EU:s nätförsäljande detaljister och 67 % av dem som i dag försöker sälja eller överväger att sälja över nationsgränserna³. Skillnader mellan nationella avtalsrättsliga bestämmelserna har lett till engångskostnader på cirka 4 miljarder euro för återförsäljare som säljer till konsumenter. Dessa kostnader påverkar huvudsakligen mikroföretag och små och medelstora företag. Syftet med förslagen är att skapa ett företagsvänligt klimat och underlätta för företag, särskilt små och medelstora företag, att sälja över gränserna. Företagen bör kunna verka i rättssäkerhet och undvika onödiga kostnader till följd av skillnader mellan nationella lagar när de säljer varor och digitalt innehåll utanför sin hemmamarknad.

¹

COM(2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

²

Flash Eurobarometer 396 Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection (2015).

³

Flash Eurobarometer 396 Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection (2015).

Endast 18 % av de konsumenter som hade använt internet för privat bruk under 2014 hade via nätet gjort inköp i ett annat EU-land, medan 55 % hade gjort inköp på den inhemska marknaden⁴. Det är till konsumenternas nackdel att tydliga avtalsenliga rättigheter saknas när digitalt innehåll visar sig ha brister. Digitalt innehåll omfattar ett brett spektrum, t.ex. musik, filmer, applikationer, spel, molnlagringstjänster eller sändningar av idrottsevenemang. Det sammanlagda värdet av den ekonomiska nackdel som följer av de senaste konsumentproblemen i fråga om digitalt innehåll och tidsåtgången för att försöka lösa dessa problem de senaste 12 månaderna uppskattas till 9–11 miljarder euro. Konsumenterna känner sig dessutom inte trygga när de gör inköp på nätet i andra länder. En av orsakerna är den osäkerhet som finns angående vilka centrala rättigheter de har i avtalsförhållanden. De går därför miste om möjligheter och har ett mer begränsat utbud av erbjudanden för dyrare priser.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Föreliggande förslag syftar till att fylla det rättsliga tomrum som i dag finns i EU:s konsumentregelverk avseende vissa avtalsmässiga aspekter som för närvarande är helt oreglerade.

Förslaget kompletterar Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG⁵, som redan helt och fullt har harmoniserat vissa bestämmelser om tillhandahållande av digitalt innehåll (främst vad gäller förhandsinformationskrav och ångerrätt). Även om vissa medlemsstater, som t.ex. Storbritannien och Nederländerna, redan har antagit särskild lagstiftning om digitalt innehåll, finns det för närvarande inte några specifika EU-regler som skyddar konsumenterna mot digitalt innehåll som inte är i överensstämmelse med avtalet. Behov finns därför av att agera snabbt för att undvika en eventuell ytterligare rättslig fragmentering på grund av framväxande skilda nationella regler.

Förslaget tar dessutom upp två rättigheter i avtalsförhållanden (ändring och uppsägning av långfristiga kontrakt) som har visat sig vara problematiska⁶ och som för närvarande endast innefattas i den allmänna klausulen om skälighetskontroll i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal⁷.

Förslaget kompletterar även Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden⁸, som bland annat delvis harmoniserar bestämmelserna om elektroniska avtal.

Förslaget är förenligt med EU:s befintliga regler om tillämplig lagstiftning och behörig domstol på den digitala inre marknaden⁹. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹⁰ och Europaparlamentets och förordning

⁴ Eurostat, 2014, EU-undersökning om hushålls och privatpersoners IKT-användning.
⁵ EUT L 304, 22.11.2011, s. 64.

⁶ Se särskilt expertgruppen för avtal om molnbaserade datortjänster – detaljerad information om expertgruppens sammansättning samt mötesprotokoll finns på:
http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

⁷ EGT L 95, 21.4.1993, s. 29.

⁸ EUT L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁹ En detaljerad redogörelse för EU-bestämmelserna om domstols behörighet och tillämplig lag på den digitala inre marknaden återfinns i bilaga 7 till kommissionens arbetsdokument med konsekvensbedömning – Följedokument till Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om vissa aspekter rörande avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och ett direktiv från Europaparlamentet och rådet om vissa aspekter rörande avtal om online och annan distansförsäljning av varor, SWD(2015) 275.

¹⁰ 10EUT L 351, 20.12.2012, s. 1.

(EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)¹¹, som innehåller regler för att fastställa behörig domstol och tillämplig lag, gäller även i den digitala miljön. Dessa instrument har antagits helt nyligen, och konsekvenserna av internet övervägdes noga i lagstiftningsprocessen. Vissa regler beaktar särskilt internettransaktioner, bland annat reglerna om konsumentavtal. Dessa regler syftar till att skydda konsumenterna bland annat på den digitala inre marknaden genom att låta dem komma i åtnjutande av de bindande bestämmelserna i den medlemsstat där de har sin hemvist. Tillsammans med de föreslagna nya avtalsreglerna för köp av digitalt innehåll enligt detta förslag ger de befintliga reglerna om internationell privaträtt en tydlig rättslig ram för köp och försäljning på den europeiska digitala marknaden, som tar hänsyn till både konsumenternas och företagens intressen. Därför kommer lagstiftningsförslaget inte att kräva några ändringar av det nuvarande ramverket för EU:s internationella privaträtt, däribland förordning (EG) nr 593/2008 (Rom I).

• **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Strategin för den digitala inre marknaden syftar till att med ett helhetsgrepp komma åt alla större hinder som stoppar utvecklingen av gränsöverskridande e-handel på den digitala inre marknaden. Förslaget bör ses mot bakgrund av denna övergripande strategi. Strategin omfattar bland annat initiativ med anknytning till gränsöverskridande flyttbarhet av innehåll, som plattformarnas roll, det fria uppgiftsflödet, europeiska molnbaserade datortjänster, momskrångel och paketutbärning. Vad gäller gränsöverskridande flyttbarhet av innehåll och europeiska molnbaserade tjänster avser strategin särskilt att komma med avgörande insatser som garanterar innehållets överförbarhet och kompatibilitet, vilket är synnerligen viktigt vid tillhandahållande av digitalt innehåll inom EU. Strategin omfattar också initiativ som rör tillsyn och rättslig prövning, t.ex. idrifttagandet av en plattform för tvistlösning online¹² och översynen av förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen ("förordningen om konsumentskyddssamarbete")¹³. I synnerhet underlättar helt harmoniserade avtalsrättsliga regler i EU också samordnade tillsynsåtgärder från konsumentskyddssamarbetesmyndigheternas sida¹⁴. Förslaget är också förenligt med EU:s allmänna regelram om upphovsrätt och påverkar inte eventuella rättigheter och skyldigheter enligt upphovsrättslagstiftningen.

Skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter regleras slutligen av Europaparlamentets och rådets direktiv 1995/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter¹⁵ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom sektorn för elektronisk kommunikation¹⁶ som i sin helhet är tillämpliga på tillhandahållande av digitalt innehåll. I dessa direktiv fastställs redan en rättslig ram för skydd av personuppgifter i unionen. Tillämpningen och genomförandet av detta förslag bör ske i full överensstämmelse med denna rättsliga ram.

¹¹ EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

¹² Förordning (EU) nr 524/2013 av den 21 maj 2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG ("förordningen om tvistlösning online för konsumenter") (EUT L 165, 18.6.2013, s. 1).

¹³ EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.

¹⁴ Detta direktiv kommer att ändra förordningen om konsumentskyddssamarbete genom att tillfoga en hänvisning till detta direktiv i bilagan till den förordningen vilket möjliggör samordnade tillsynsåtgärder från konsumentskyddsmyndigheternas sida inom det område som omfattas av direktivet.

¹⁵ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31) [kommer att ersättas av den allmänna uppgiftsskyddsförordningen] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation)

¹⁶ EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och dess viktigaste mål är att bidra till upprätta den inre marknaden och få den att fungera.

Företag som tillhandahåller digitalt innehåll till konsumenter i andra medlemsstater kommer i beröring med skilda tvingande konsumentavtalsrättsliga regler. Avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll kategoriseras på olika sätt i olika medlemsstater. Beroende på medlemsstat kan de betraktas som köpeavtal, tjänsteavtal eller hyreskontrakt. De kan dessutom ibland kategoriseras annorlunda inom en och samma medlemsstat beroende på typen av digitalt innehåll¹⁷. Nationella rättigheter och skyldigheter samt vilka avhjälpande åtgärder som en konsument kan tillgripa, varierar följaktligen mellan medlemsstaterna. Vissa av dessa nationella bestämmelser är inte tvingande och kan ändras genom avtal mellan parterna, medan andra är tvingande.

Flera medlemsstater har nyligen infört eller påbörjat förberedelser för att anta specifika tvingande regler för avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. Dessa nationella regler skiljer sig dock åt i omfattning och innehåll. Sannolikt kommer detsamma att ske även i andra medlemsstater. Om EU inte agerar kommer företagen därför i allt större utsträckning att behöva hantera olika tvingande konsumentavtalsrättsliga regler när de tillhandahåller digitalt innehåll.

Nuvarande och framtida fragmentering hindrar företagen från att sälja över gränserna, eftersom de tvingas ådra sig avtalsrättsrelaterade kostnader. Bland företag råder också osäkerhet om vilka rättigheter och skyldigheter de har. Detta har en direkt inverkan på etableringen av den inre marknaden och hur den fungerar, och inverkar negativt på konkurrensen. Med tanke på att marknaden för digitalt innehåll är så heterogen skulle det vara svårt för marknaden för att ta sig förbi denna fragmentering.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5 i EU-fördraget.

Målet med förslaget kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna själva.

Syftet med initiativet är att undanröja konsumentavtalsrättsliga hinder på nätet och bidra till att skapa en verklig digital inre marknad till gagn för företag och konsumenter. Medlemsstaterna kan på egen hand inte undanröja de hinder som finns mellan olika nationella lagstiftningar. Ett initiativ på EU-nivå kan bättre uppnå detta mål.

Initiativet syftar närmare bestämt till att på ett samordnat sätt ge konsumenterna särskilda rättigheter och att skapa rättssäkerhet för företag som vill sälja digitalt innehåll i andra medlemsstater. Om varje enskild medlemsstat stiftar egna lagar om digitalt innehåll skulle det inte gå att garantera att nationell lagstiftning på ett övergripande sätt överensstämmer med andra medlemsstaters lagstiftningar. Ett initiativ på EU-nivå skulle därför på ett enhetligt sätt bidra till att utveckla konsumenternas rättigheter i fråga om digitalt innehåll.

Åtgärder på EU-nivå skulle vara effektivare än åtgärder på nationell nivå.

¹⁷

Comparative Study on cloud computing contracts (2014) DLA Piper, s. 33 ff. *Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts*. Amsterdams universitet: Centre for the Study of European Contract Law (CSECL) Institute for Information Law (IViR): Amsterdam Centre for Law and Economics (ACLE) s. 32 ff.

Dessutom kommer ett EU-initiativ att leda till att konsumenternas rättigheter tillämpas på ett enhetligt sätt samtidigt som man säkrar att samtliga konsumenter i EU åtnjuter samma höga konsumentskyddsnivå. Det skapar rättssäkerhet för företag som vill sälja sitt digitala innehåll i andra medlemsstater. Initiativet kommer att skapa en enhetlig rättslig grund för samordnade tillsynsåtgärder, eftersom det föreslagna direktivet kommer att infogas i bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004¹⁸ om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen. Dessutom underlättas tillsynsåtgärderna i högsta grad av de föreslagna enhetliga och helt harmoniserade reglerna. Således kommer tillämpningen av EU-lagstiftningen att stärkas vilket gynnar EU:s konsumenter. Ett sådant resultat kan endast uppnås genom en åtgärd på EU-nivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen enligt artikel 5 i EU-fördraget eftersom förslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen.

Förslaget avser inte att harmonisera alla aspekter av avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll, bland annat kommer reglerna för ingåendet av avtal inte att regleras. Fokus i förslaget ligger i stället endast på en EU-harmonisering av riktade, centrala tvingande konsumenträttigheter i avtalsförhållanden som är avgörande för gränsöverskridande transaktioner på nätet och som berörda parter har pekat på som hinder för handeln och som är nödvändiga för att bygga upp konsumenternas förtroende för inköp utomlands via nätet. Dessutom kommer valet av lagstiftningsformen direktiv i stället för förordning att leda till betydligt mindre ingrepp i nationell lagstiftning (se nedan under ”Val av instrument”) eftersom det innebär att medlemsstaterna fritt kan anpassa genomförandet till sin nationella lagstiftning.

- **Val av instrument**

Kommissionen lägger fram två helt harmoniserade direktiv: ett direktiv om vissa aspekter rörande avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och ett direktiv om vissa aspekter rörande avtal om online- och annan distansförsäljning av varor.

Ett direktiv ger medlemsstaterna frihet att anpassa genomförandet till sin nationella lagstiftning. I förslaget fastställs exempelvis inte om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll ska betraktas som försäljning, tjänster, hyra eller fristående avtal. Det avgörandet överlämnas åt medlemsstaterna. En förordning kräver en mycket mer detaljerade och heltäckande bestämmelser än ett direktiv, om den ska kunna tillämpas direkt, vilket skulle innebära ett betydligt större ingrepp i de nationella lagstiftningarna. En förordning skulle också kunna äventyra den utformning som instrumentet har för att möta de snabba tekniska förändringarna på området, eftersom en sådan, i motsats till direktiv, behöver en detaljnivå som inte skulle ge manöverutrymme för att anpassa genomförandet av de helt harmoniserade reglerna till en snabbt förändring teknisk och kommersiell marknad som den för digitalt innehåll.

Om fullständig harmonisering väljs, leder detta till enklare och modernare regler som avlägsnar avtalsrättsliga hinder och skapar en gynnsam rättslig ram för företagen, och samtidigt som konsumenterna åtnjuter en hög konsumentskyddsnivå i hela EU.

Ett icke-bindande instrument, exempelvis frivilliga standardavtal, lämpar sig inte för att uppnå målet att stärka den inre marknadens utveckling och funktion. Näringsidkarna skulle fortfarande vara skyldiga att följa olika nationella tvingande bestämmelser i konsumentens

18

EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.

hemland, om dessa föreskriver en högre konsumentskyddsnivå än standardavtalet, och skulle alltså fortfarande ådra sig avtalsrättsrelaterade kostnader.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Samråd med berörda parter

Samrådsförfarande

En omfattande samrådsstrategi har utarbetats för att garantera ett brett deltagande i hela den politiska cykeln för detta initiativ. Denna strategi baserades på en kombination av offentliga och riktade samråd. Kommissionen har sökt ett brett och välavvägt urval av synpunkter i denna fråga genom att ge möjlighet för alla berörda parter (företag, konsumenter och nationella myndigheter, advokater och akademiker) att yttra sig¹⁹.

- Offentligt samråd: Ett öppet 12 veckor långt webbaserat offentligt samråd resulterade i 189 svar från alla olika kategorier av berörda parter i hela EU.

- Riktade samråd: En samrådsgrupp med berörda parter bestod av 22 organisationer som företrädde ett brett spektrum av olika intressen. Gruppen sammanträdde sju gånger.

Ingående intervjuer med företag genomfördes även juni–augusti 2015 för att samla uppgifter om avtalsrättsrelaterade kostnader som drabbar företag vid försäljning utomlands.

Inom ramen för strategin för den digitala inre marknaden genomfördes två undersökningar för att under 2015 samla in uppgifter om de viktigaste gränsöverskridande hindren för den digitala inre marknaden: en konsumentundersökning²⁰ och en enkät riktad till företag²¹.

Konsumenter och företag tillfrågades slutligen som en del av en ekonomisk studie om digitalt konsumentinnehåll, om vilken typ av problem de stött på vid köp av digitalt innehåll²².

- Samråd mellan medlemsstaterna: tre seminarier med medlemsstater genomfördes juni–oktober 2015. De viktigaste frågorna diskuterades också med nationella tillsynsmyndigheter i kommittén för konsumentskyddssamarbete (april 2015) och med de nationella myndigheter som ansvarar för konsumentpolitiska frågor i det konsumentpolitiska nätverkets möte (maj 2015).

Sammanfattning av resultaten

En majoritet av företagen anser att EU-åtgärder behövs i form av en fullständig harmonisering. Inom it-branschen och bland juristerna går dock meningarna isär. Konsumentorganisationerna medger också behovet av åtgärder och stödjer en fullständig harmonisering, förutsatt att en hög konsumentskyddsnivå kan garanteras. Ett flertal av de medlemsstater som lämnat sin åsikt välkomnar också EU-åtgärder vad gäller digitalt innehåll. Vissa av dem anger att de föredrar en fullständig harmonisering eller en riktad fullständig harmonisering. Andra medlemsstater skulle föredra en bättre tillämpning och en utvärdering av det befintliga regelverket. Många menade att behov finns att reglerna för materiella varor och digitalt innehåll måste stämma överens med varandra.

19

För mer information om samrådet, se: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm.

20

GfK for the European Commission, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most (GfK för Europeiska kommissionen, konsumentundersökning för att identifiera de viktigaste gränsöverskridande hindren för den digitala inre marknaden och fastställa var de påverkar mest), 2015.

21

Flash Eurobarometer 413 Companies engaged in online activities (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

22

Economic study on consumer digital Content products, ICF International, 2015.

Den övervägande majoriteten av de svarande stödjer att förslaget endast omfattar avtal mellan företag och konsument. De allra flesta konsumenterna, medlemsländerna och juristerna är för att instrumentet inte bara ska omfatta digitalt innehåll som tillhandahållits för pengar, utan också när det skett i utbyte mot personuppgifter och andra uppgifter från konsumenten. Företagen är mer oeniga på denna punkt.

I fråga om reglernas materiella innehåll anser konsumenter och jurister att användarna bör ha möjlighet att häva avtalet som en första avhjälpande åtgärd. Företagen betonar att leverantörer av digitalt innehåll bör ha valet att bringa varan i överensstämmelse med avtalet innan möjligheten ges att avtalet kan sägas upp. Enligt vissa it-sammanslutningar bör konsumenterna endast ha rätt att säga upp avtalet och få tillbaka pengarna, men inte att begära att innehållet ska fås att fungera, eftersom detta skulle bli alltför kostsamt för näringsidkarna. Andra it-sammanslutningar anser att avhjälpande åtgärder i fall med bristande överensstämmelse med avtal inte alls är lämpliga i fråga om digitalt innehåll. Medlemsstaterna stöder nästan enhälligt införandet av alla avhjälpande åtgärder som redan finns tillgängliga för varor. De allra flesta som svarade är eniga om att näringsidkare under vissa omständigheter bör kunna ändra egenskaperna i det tillhandahållna digitala innehållet (t.ex. reglerna om konsumentens förhandsinformation) och att konsumenterna bör kunna säga upp långfristiga kontrakt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

En expertgrupp för avtal om molnbaserade datortjänster sammanträdde sju gånger huvudsakligen under 2014. Expertgruppen inrättades som ett led i den europeiska strategin för datormoln och består av yrkesverksamma och organisationer som företräder tillhandahållare av molntjänster samt kunder, och även av jurister eller akademiker med sakkunskap i fråga om avtal om molnbaserade datortjänster och frågor som rör skydd av personuppgifter relevanta för datormolnavtal.

Avtal om molnbaserade datortjänster spelade en särskilt viktig roll vid inringandet av avtalsrelaterade problem relevanta för detta direktiv. Dessa frågor, som ingående har dryftats i gruppen, avser kvalitet, ansvar eller ändring av avtalen²³.

Kommissionen har även stött sig på flera ekonomiska och rättsliga studier, som antingen hade beställts med anledning av just detta initiativ eller som en del av strategin för den digitala inre marknaden²⁴.

- **Konsekvensbedömning**

Nämnden för lagstiftningskontroll avgav den 16 oktober 2015 ett första yttrande om utkastet till konsekvensbedömning, vilket därefter ändrades med ledning av nämndens kommentarer lämnades in på nytt. Nämnden avgav den 9 november 2015 ett andra yttrande, där de kommenterade delarna av utkastet till konsekvensbedömning godkändes²⁵.

²³ Expertgruppen för avtal om molnbaserade datortjänster – detaljerad information om gruppens sammansättning samt mötesprotokoll finns på: http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

²⁴ Se bl.a.:

- GfK for the European Commission, *Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most* (GfK för Europeiska kommissionen, konsumentundersökning för att identifiera de viktigaste gränsöverskridande hindren för den digitala inre marknaden och fastställa var de påverkar mest), 2015.

- Eurostat, 2014, EU-undersökning om hushålls och privatpersoners IKT-användning.

- *Comparative Study on cloud computing contracts* (2014) DLA Piper, s. 33 ff. *Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts*. Amsterdams universitet: Centre for the Study of European Contract Law (CSECL) Institute for Information Law (IViR): Amsterdam Centre for Law and Economics (ACLE) s. 32 ff.

- Flash Eurobarometer 413 *Companies engaged in online activities* (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf.

- *Economic study on consumer digital Content products*, ICF International, 2015.

²⁵ Yttrandet nämnden för lagstiftningskontroll finns tillgänglig på: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_en.htm.

Den reviderade konsekvensbedömningsrapporten och en sammanfattning av denna offentliggörs tillsammans med förslagen²⁶.

Granskade politiska alternativ

Förutom att se närmare på konsekvenserna av ett status quo tar konsekvensbedömningen upp följande alternativ: Alternativ 1: Riktade helt harmoniserade regler för digitalt innehåll och varor. Alternativ 2: Riktade fullständigt harmoniserade regler för digitalt innehåll och tillämpning av den lagstiftning som gäller i näringsidkarens land i kombination med befintliga harmoniserade regler om varor. Alternativ 3: Riktade fullständigt harmoniserade regler för digitalt innehåll och inga ändringar vad gäller varor. Alternativ 4: Minsta möjliga harmoniserade regler för digitalt innehåll och inga ändringar i regelverket vad gäller varor. Alternativ 5: Ett frivilligt europeiskt standardavtal i kombination med förtroendemärkning på EU-nivå.

En komparativ analys av konsekvenserna av alternativen resulterade enligt konsekvensbedömningsrapporten i att alternativ 1 bäst skulle uppfylla de strategiska målen. Detta alternativ kommer att sänka näringsidkarnas avtalsrättsrelaterade kostnader och underlätta gränsöverskridande e-handel. Företagen kommer att kunna stödja sig på sitt eget lands lagstiftning när de bedriver handel över gränserna eftersom de huvudregler som är relevanta för gränsöverskridande handel kommer att vara densamma i alla medlemsstater. Även om de nya reglerna om digitalt innehåll kan medföra vissa extrakostnader för företagen kommer dessa kostnader att vara begränsade i jämförelse med nuvarande situation eftersom de nya rättigheterna kommer att vara helt harmoniserade. De kommer därför att skapa ett rättssäkert och företagsvänligt klimat för företagen. Konsumenterna kommer att ha en tydlig uppsättning rättigheter i hela EU och får således mer förtroende att köpa varor eller tillgång till digitalt innehåll över gränserna. Detta skapar fördelar både för företagen och för konsumenterna. Konkurrensen kommer att öka, vilket leder till mer handel och följaktligen ett större och bättre urval till konkurrenskraftigare priser för konsumenterna, med betydande makroekonomiska fördelar för EU.

Om ingenting görs kan målen för den digitala inre marknaden inte uppnås, vilket riskerar att få negativa ekonomiska konsekvenser i förhållande till nuvarande situation.

Alternativ 2 skulle få den positiva effekt som följer av fullständigt harmoniserade regler för digitalt innehåll. I fråga om varor skulle detta öka incitamentet för gränsöverskridande handel, eftersom näringsidkarna skulle kunna sälja sina produkter över gränserna uteslutande med utgångspunkt i lagstiftningen i det egna landet. Konsumenterna kan i viss utsträckning dra nytta av fler valmöjligheter och lägre priser. Enligt detta alternativ skulle konsumenterna dock inte längre åtnjuta mer konsumentskydd än vad deras egen nationella lagstiftning erbjuder. Omvänt kan en konsument åtnjuta en potentiellt högre konsumentskyddsnivå på specifika punkter genom den lagstiftning som gäller i näringsidkarens land om den är större än det egna landets nationella lagstiftning.

Alternativ 3 skulle få den positiva effekt som kommer av helt harmoniserade regler för digitalt innehåll, men de avtalsrättsrelaterade hindren för gränsöverskridande handeln skulle kvarstå för varor.

Alternativ 4 skulle skapa minimirättigheter för konsumenterna vad gäller avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll inom EU och därmed i viss utsträckning öka konsumenternas förtroende. Medlemsstaterna skulle kunna införa strängare regler. Detta alternativ skulle dock inte minska kostnaderna för näringsidkarna, som fortfarande måste följa

²⁶

Konsekvensbedömningsrapporten och en sammanfattning av denna finns på: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_en.htm.

olika nationella tvingande konsumentavtalsrättsliga regler som ger en högre nivå av konsumentskydd vid försäljning i andra medlemsstater.

Alternativ 5 skulle kunna hjälpa företagen att sälja digitalt innehåll i hela EU och ge konsumenterna en tillfredsställande nivå av konsumentskydd, mycket beroende på innehållet i de standardavtalsregler som branschen ska enas om och på i vilken grad företag i EU använder och godtar förtroendemärket. Konsumenterna kan känna sig säkrare när de gör inköp från utländska näringsidkare som fått tillstånd att använda EU-förtroendemärket. Näringsidkarna skulle dock fortfarande vara skyldiga att följa nationella tvingande regler i konsumentens hemland, om dessa föreskriver en högre konsumentskyddsnivå än standardavtalet, och kan alltså fortfarande ådra sig avtalsrättsrelaterade kostnader.

Förslagets viktigaste följder

Konsekvensbedömningen behandlar följderna av båda förslagen: direktivet om vissa aspekter rörande avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och direktivet om vissa aspekter rörande avtal om online- och annan distansförsäljning av varor.

De båda förslagen kommer att undanröja avtalsrättsrelaterade hinder för gränsöverskridande e-handel, både för konsumenterna och näringsidkarna. Gränsöverskridande handel främjas av att dessa hinder undanröjs: om de avtalsrättsrelaterade hindren undanröjdes skulle 122 000 fler företag idka försäljning på nätet över gränserna. Exporten inom EU skulle öka med cirka 1 miljard euro. Ökad näthandelskonkurrens skulle leda till att detaljhandelspriserna går ner i alla medlemsstater (i genomsnitt med $-0,25\%$ på EU-nivå). Till följd av denna prisminskning och konsumenternas ökade förtroende som en följd av enhetliga rättigheter i EU, skulle konsumenternas efterfrågan öka. Hushållens konsumtion, som speglar konsumenternas välfärd, skulle öka i alla medlemsstater med ett EU-genomsnitt på $+0,23\%$, vilket motsvarar ca €18 miljarder euro. Mellan 7,8 och 13 miljoner nya konsumenterna skulle börja köpa på nätet över gränserna. Det genomsnittliga belopp som årligen spenderas av varje gränsöverskridande köpare skulle också öka med 40 euro. Denna ökning i tillgång och efterfrågan kommer att få direkta effekter för de viktigaste makroekonomiska variablerna i alla medlemsstater och i EU som helhet. EU:s totala reala BNP förväntas öka med omkring 4 miljarder euro per år.

Vilka skulle påverkas och hur

Företag kommer att drabbas av kostnader för att följa bestämmelserna i det nya direktivet, men gynnas ytterst ännu mer av helt harmoniserade regler genom att kunna exportera varor och digitalt innehåll i hela EU. Små och medelstora företag kommer inte att undantas från de nya bestämmelserna: undantag skulle minska konsumenternas förtroende när de gör inköp från sådana företag. Det finns ingen anledning att ge konsumenten ett sämre skydd när de köper från små och medelstora företag än när de gör inköp hos större leverantörer. Ett undantag skulle också undergräva de fördelar som finns för små och medelstora företag med en enda uppsättning regler som gäller i hela EU. Tvärtom kommer initiativet särskilt att gynna små och medelstora företag, som drabbas hårdare av kostnaderna för att anpassa sina avtal till tvingande regler i andra medlemsstater och oftare är begränsade till sin hemmamarknad än sina större konkurrenter. Den gränsöverskridande handeln är ett viktigt sätt för dem att dra nytta av stordriftsfördelar. Små och medelstora företag har problem att hitta kunder. Detta skulle vara lättare att hantera på nätet eftersom internet möjliggör nätförsäljningen till reducerad kostnad jämfört med traditionell handel.

• **Grundläggande rättigheter**

Förslaget om tillhandahållande av digitalt innehåll inverkar positivt på ett antal rättigheter enligt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 38 om konsumentskydd och artikel 16 om näringsfrihet.

Riktade och helt harmoniserade regler för digitalt innehåll uppfyller målet i artikel 38 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna genom att stärka konsumentskyddet i hela EU, eftersom de ger EU:s konsumenter tydliga och specifika rättigheter när de köper/skaffar sig tillgång till digitalt innehåll i det egna hemlandet eller från andra medlemsstater.

Helt harmoniserade regler för centrala aspekter av tillhandahållandet av digitalt innehåll bidrar också till att uppnå målet i artikel 16, eftersom företagen lättare kan sälja digitalt innehåll i EU, både nationellt och över gränserna. Deras förmåga att utvidga sin affärsverksamhet kommer därför att stärkas.

Slutligen bidrar tydliga avtalsrättsliga rättigheter till att målet för artikel 47 (rätt till ett effektivt rättsmedel) uppnås, eftersom det kommer att öka konsumenternas möjligheter att utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol. De nya reglerna bör klargöra vilka avhjälpande åtgärder som finns tillgängliga vid tvister.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Medlemsstaterna måste meddela kommissionen vilka åtgärder som genomför direktivet om vissa aspekter rörande avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll, och bifoga texten till den lagstiftning som de antar. Kommissionen kommer att vaka över att bestämmelserna är förenliga med direktivet.

Kommissionen avser att övervaka och utvärdera genomförandet för att bedöma hur effektivt direktivet uppnår målen. Utvärderingen kommer att bilda underlag för en översyn som ska genomföras fem år efter direktivets ikraftträdande, då direktivets effektivitet ska undersökas.

- **Förklarande dokument**

I enlighet med medlemsstaternas och kommissionens gemensamma politiska förklaring av den 28 september 2011 om förklarande dokument har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall så är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i ett direktiv och motsvarande delar i nationella instrument. Det anses med avseende på detta direktiv berättigat att sådana dokument översänds.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget består av 20 artiklar.

I artikel 1 pekas direktivets syfte ut, nämligen att helt harmonisera ett antal regler för avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. Vidare klargörs att direktivet omfattar regler om överensstämmelse hos digitalt innehåll, hur konsumenter kan avhjälpa bristande överensstämmelse samt vissa aspekter rörande rätten att säga upp ett långfristigt avtal samt ändringar av digitalt innehåll.

Artikel 2 innehåller definitioner av termer som används i direktivet. Vissa definitioner härrör från nuvarande EU-regelverk, t.ex. definitionen av begreppet "konsument" eller från förslaget till förordning om gemensam europeisk köplag. Andra avspeglar de särdrag som gäller för digitalt innehåll och den snabba tekniska och kommersiella utvecklingen. Exempelvis är definitionen av digitalt innehåll avsiktligt bred och omfattar alla typer av digitalt innehåll,

t.ex. nedladdade eller via webben direktsända filmer, lagring i moln, sociala medier eller visuella modelleringsfiler för 3D-utskrift. Detta för att fånga in de snabba tekniska förändringarna på området, för att undvika snedvridning av konkurrensen och för att skapa lika spelregler.

På grundval av direktivets syfte fastställs i artikel 3 dess tillämpningsområde i personhänseende och materiellt. Direktivet omfattar endast transaktioner mellan näringsidkare och konsument. Avtalsrättsrelaterade problem mellan företag (B2B), framför allt i förhållande till de små och medelstora företagens särskilda behov, har påpekats i strategin för den digitala inre marknaden och kommer att analyseras i samband med övriga åtgärder som aviserats i strategin. Direktivet omfattar alla typer av digitalt innehåll. Det omfattar även digitalt innehåll som tillhandahålls inte bara mot betalning i pengar utan även i utbyte mot personuppgifter och andra uppgifter som konsumenten lämnat, utom i de fall uppgifterna uteslutande har begärts in för att uppfylla rättsliga krav. Direktivet omfattar inte tjänster som utförs med ett dominerande inslag av mänsklig inblandning eller avtal som reglerar särskilda sektoriella tjänster såsom hälso- och sjukvård, spelverksamhet eller finansiella tjänster. I artikel 3 klargörs också att om direktivet strider mot en annan unionsakt ska den andra unionsakten ha företräde. Vidare klargörs särskilt att direktivet inte påverkar tillämpningen av bestämmelserna om uppgiftsskydd. Slutligen anges att direktivet inte påverkar nationella lagstiftningar i frågor som ligger utanför dess tillämpningsområde, exempelvis nationella regler om konsumentens skyldigheter gentemot leverantörer av digitalt innehåll eller om avtals klassificering, utformning och giltighet.

I artikel 4 fastställs att direktivet är ett direktiv för fullständig harmonisering. Det innebär att medlemsstaterna, inom direktivets tillämpningsområde, hindras från att anta eller bibehålla lagstiftning som inte når upp till eller som går längre än kraven i direktivet. Innebörden av artikel 4 i kombination med artikel 1 är också att medlemsstaterna fritt kan söka nationella lösningar på övriga områden som inte omfattas av direktivets tillämpningsområde.

I artikel 5 klargörs villkoren och tidpunkten för tillhandahållande av digitalt innehåll. Det digitala innehållet ska tillhandahållas till konsumenten eller en tredje part som driver en fysisk eller virtuell funktion som gör det möjligt att bearbeta, få tillgång till eller överföra digitalt innehåll till slutkonsumenten och med vilken konsumenten befinner sig i ett avtalsförhållande. Som huvudregel bör det digitala innehållet tillhandahållas omedelbart, såvida inte parterna gemensamt beslutar något annat.

Artikel 6 innehåller en blandning av avtals- och lagfästa överensstämmelsekriterier mot vilka kvaliteten på digitalt innehåll bedöms. Det digitala innehållet måste framför allt överensstämma med vad som utlovas i avtalet. Saknas uttryckliga riktmärken måste det digitala innehållets överensstämmelse bedömas på grundval av ett objektiva kriterium, dvs. det måste vara lämpligt för det ändamål som digitalt innehåll med samma beskrivning normalt skulle användas för. Genom artikel 6 klargörs också att om det digitala innehållet tillhandahålls under en tidsperiod ska det överensstämma med avtalet under hela avtalets löptid och att den version av det digitala innehållet som tillhandahålls ska även vara den senaste version som är tillgänglig vid den tidpunkt då avtalet ingås.

I artikel 7 anges att bristande överensstämmelse till följd av felaktigt införlivande av det digitala innehållet i konsumentens hårdvara och programvara bör vara likvärdigt med bristande överensstämmelse om orsakerna till den felaktiga integrationen är att söka hos leverantören.

Artikel 8 innehåller ett ytterligare överensstämmelsekrav enligt vilket det digitala innehållet inte vara belastat av rättigheter som tillkommer tredje part, bland annat krav som grundar sig på immateriella rättigheter.

Enligt artikel 9 är det leverantören som måste bevisa att bristande överensstämmelse inte förelåg, såvida inte konsumentens digitala miljö är oförenlig med det digitala innehållet. Denna omkastning av bevisbördan är inte begränsat i tiden eftersom det digitala innehållet inte utsätts för slitage. I artikel 9 anges att konsumenten ska samarbeta med leverantören så att leverantören kan fastställa konsumentens digitala miljö. Skyldigheten att samarbeta ska vara begränsad till de tekniskt medel tillgängliga för leverantören som är minst ingripande för konsumenten.

I artikel 10 redogörs för leverantörens ansvar gentemot konsumenten, dvs. då det digitala innehållet inte överensstämmer med avtalet eller leverantören underlåter att tillhandahålla det digitala innehållet. Eftersom digitalt innehåll kan tillhandahållas över en viss tidsperiod bör leverantören även vara ansvarig för all eventuell bristande överensstämmelse som uppträder under denna period.

Artikel 11 ger konsumenten rätt att omedelbart häva avtalet om leverantören underlåter att tillhandahålla det digitala innehållet i enlighet med artikel 5.

I artikel 12 anges vilka avhjälpande åtgärder som konsumenten kan tillgripa om leverantören underlåter att tillhandahålla det digitala innehållet eller det inte överensstämmer med avtalet. I ett första steg ska konsumenten ha rätt att begära att det digitala innehållet inom skälig tid bringas i överensstämmelse, och att detta sker utan väsentlig olägenhet och utan kostnad. I ett andra steg ska konsumenten ha rätt att få ett avdrag på priset eller att säga upp avtalet om den bristande överensstämmelsen berör centrala egenskaper.

I artikel 13 beskrivs följderna av en hävning av avtalet på grund av bristande överensstämmelse i det digitala innehållet. Bland annat föreskrivs att leverantören ska återbetala det erlagda priset eller om motprestationen bestod av uppgifter, att avstå från att använda dessa uppgifter eller annan information som konsumenten har tillhandahållit i utbyte mot det digitala innehållet. Här klargörs även att konsumenten efter hävningen ska avstå från att fortsätta använda det digitala innehållet.

I artikel 14 fastställs rätten till skadestånd, men begränsas till skada på det digitala innehållet och konsumentens hårdvara. Den innehåller dock föreskrifter om att medlemsstaterna bör fastställa närmare bestämmelser om utövandet av rätten till skadestånd.

I artikel 15 anges på vilka villkor, exempelvis en överenskommelse och information på förhand till konsumenten eller rätt för konsumenten att häva avtalet, leverantören kan ändra avtalet om tillhandahållande av digitalt innehåll när det gäller centrala egenskaper.

I artikel 16 fastställs de villkor enligt vilka konsumenten har rätt att säga upp avtal som ingåtts på obestämd tid eller för längre än 12 månader för att därigenom ha möjlighet att byta leverantör. Exempelvis ska konsumenten meddela leverantören uppsägningen 14 dagar innan den får verkan. I artikel 16 beskrivs också närmare följderna av en uppsägning av långfristiga avtal. Vidare föreskrivs att leverantören ska avstå från att vidare använda uppgifter och annan information som konsumenten lämnat i utbyte mot det digitala innehållet.

I artikel 17 föreskrivs att leverantören har regressrätt om en person i tidigare led i transaktionskedjan begår en handling eller en underlåtenhet som utlöser leverantörens ansvar för bristande överensstämmelse eller underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet till konsumenten. Formerna för att kunna utöva denna rättighet ska regleras i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Enligt artikel 18 måste medlemsstaterna se till att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnaden av detta direktiv.

I artikel 19 anges att de konsumentavtalsrättsliga reglerna är av tvingande natur, dvs. att det anges att varje avvikelse från kraven i direktivet till konsumentens nackdel inte är bindande för denne.

I artikel 20 föreskrivs ändringar av annan EU-lagstiftning. Genom denna artikel ändras direktiv 1999/44/EG för att undvika överlappningar mellan de två instrumenten. I artikel 20 infogas även en hänvisning till föreliggande direktiv i bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004 i syfte att underlätta det gränsöverskridande samarbetet i fråga om tillämpningen av direktivet. Dessutom infogas en hänvisning till föreliggande direktiv i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG²⁷ för att säkra det skydd av konsumenternas kollektiva intressen som fastställs i föreliggande direktivet.

I artikel 21 fastställs tidsfristen för när medlemsstaterna ska införlivat direktivet.

I artikel 22 fastställs att kommissionen är skyldig att se över tillämpningen av direktivet senast fem år efter ikraftträdandet.

I artikel 23 anges datumet för direktivets ikraftträdande.

I artikel 24 anges vilka direktivet riktar sig till.

²⁷

EUT L 110, 1.5.2009, s. 30.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²⁸,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Den tillväxtpotential som finns i e-handeln har ännu inte utnyttjats till fullo. Strategin för en inre digital marknad i Europa²⁹ tar på ett övergripande sätt upp de viktigaste hindren för utvecklingen av gränsöverskridande e-handel i unionen i syfte att frigöra denna potential. För att främja unionens digitala ekonomi och stimulera allmän tillväxt är det nödvändigt att förbättra konsumenternas tillgång till digitalt innehåll och underlätta för företagen att tillhandahålla digitalt innehåll.
- (2) För att uppnå en verklig digital inre marknad är det nödvändigt att harmonisera vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll, med utgångspunkt i en hög konsumentskyddsnivå.
- (3) Skillnader i tvingande nationella regler om konsumentavtal och avsaknad av klara avtalsrättsliga regler hör till de största hindren för att utveckla tillhandahållandet av digitalt innehåll, eftersom det finns mycket få skraddarsydda regler på unionsnivå. Företagen drabbas av merkostnader till följd av skillnader mellan de tvingande nationella reglerna om konsumentavtal och oklarhet om vad som gäller vid försäljning av digitalt innehåll över gränserna. Företagen drabbas också av kostnader för att anpassa sina avtal till särskilda tvingande regler för tillhandahållande av digitalt innehåll som redan börjar dyka upp i flera medlemsstater, och som leder till skillnader i tillämpningsområde och innehåll mellan de särskilda nationella regler som reglerar dessa avtal. I de medlemsstater där det ännu inte finns några särskilda regler om tillhandahållande av digitalt innehåll, hamnar näringsidkare som är beredda att sälja över gränserna i ett osäkert läge, eftersom de ofta inte vet vilka regler som är tillämpliga på digitalt innehåll i den medlemsstat som de vill exportera till, och inte heller innebörden av dessa regler och huruvida de är tvingande.

28

EUT C , , s .

29

COM(2015) 192 final.

- (4) Konsumenterna känner sig inte trygga när de köper över gränserna, särskilt i fråga om köp på nätet. En av de viktigaste orsakerna till denna bristande tillit är osäkerhet om vilka konsumenträttigheter som gäller och avsaknad av en tydlig avtalsrättslig ram för digitalt innehåll. Många konsumenter av digitalt innehåll upplever problem när det gäller kvaliteten på eller tillgången till digitalt innehåll. Det kan till exempel handla om att erhålla fel eller bristfälligt digitalt innehåll, eller om att inte kunna komma åt det digitala innehållet i fråga. Resultatet blir att konsumenter drabbas antingen ekonomiskt eller på annat sätt.
- (5) För att åtgärda dessa problem bör såväl företag som konsumenter kunna förlita sig på fullt harmoniserade regler om tillhandahållande av digitalt innehåll vilka fastställer unionsövergripande avtalsrättigheter, en nödvändighet för denna typ av transaktioner.
- (6) Fullt harmoniserade konsumentavtalsrättsliga regler i alla medlemsstater kommer att göra det lättare för företag att erbjuda digitalt innehåll över gränserna. De kommer att ha en stabil avtalsrättslig miljö vid försäljning på nätet och andra former av distansförsäljning till andra medlemsstater. Genom fullständigt harmoniserade regler som är specifika för digitalt innehåll inom EU blir det möjligt att komma till rätta med den komplexitet som orsakas av de olika nationella regler som för närvarande gäller för avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. De kommer också att förhindra den fragmentering av lagstiftningen som annars skulle uppstå när man inför ny nationell lagstiftning som specifikt reglerar digitalt innehåll.
- (7) Konsumenterna kommer att gynnas av fullt harmoniserade rättigheter för digitalt innehåll med en hög skyddsnivå. De kommer att omfattas av tydliga rättigheter när de mottar eller får tillgång till digitalt innehåll, oavsett varifrån i EU. Detta kommer att öka deras förtroende när det gäller att köpa digitalt innehåll. Det kommer också att bidra till att minska de olägenheter som konsumenterna för närvarande drabbas av, eftersom det kommer att finnas en uppsättning tydliga rättigheter som gör det möjligt för dem att bemöta problem de ställs inför i samband med digitalt innehåll.
- (8) Detta direktiv bör fullt ut harmonisera ett antal viktiga regler som hittills inte varit föremål för reglering på unionsnivå. Det bör därför innehålla regler om överensstämmelse hos digitalt innehåll, avhjäljande åtgärder som står till buds för konsumenter om det digitala innehållet brister i överensstämmelse med avtalet och vissa villkor för vidta dessa åtgärder. Detta direktiv bör också harmonisera vissa aspekter när det gäller rätten att säga upp ett långfristigt avtal, liksom vissa aspekter när det gäller ändring av det digitala innehållet.
- (9) Genom en fullständig harmonisering av alla krav rörande frågor som regleras genom detta direktiv utesluts att medlemsstaterna, inom dess tillämpningsområde, ställer några ytterligare formella eller materiella krav, såsom en period under vilken den bristande överensstämmelsen måste bli uppenbar, en skyldighet för konsumenten att underrätta leverantören om en bristande överensstämmelse inom en viss tidsperiod eller en skyldighet för konsumenten att betala för användningen av digitalt innehåll fram till dess att avtalet hävs på grund av bristande överensstämmelse med avtalet.
- (10) Detta direktiv bör inte påverka nationell lagstiftning i frågor som inte regleras genom detta direktiv, såsom nationella regler om konsumentens skyldigheter gentemot en leverantör av digitalt innehåll, om avtals klassificering, utformning och giltighet eller avtalsinnehållets lagenlighet. Medlemsstaterna bör också ha frihet att reglera de närmare villkoren för utövandet av rättigheter, såsom rätten till skadestånd i fall som inte omfattas av direktivet, eller regler om följderna av en uppsägning av avtalet, utöver regressreglerna i detta direktiv.

- (11) Direktivet bör ta upp problem rörande olika kategorier av digitalt innehåll och tillhandahållande av dessa. För att sörja för en snabb teknisk utveckling och bibehålla den framtidssäkrade karaktären hos begreppet digitalt innehåll, bör det begrepp som används i direktivet vara bredare än det som förekommer i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU³⁰. Det bör särskilt omfatta tjänster som möjliggör skapande, behandling eller lagring av data. Det finns många olika sätt att tillhandahålla digitalt innehåll, exempelvis överföring via ett varaktigt medium, nedladdning via egen utrustning, strömmande via nätet, tillgång till lagringskapacitet för digitalt innehåll eller möjlighet att använda sociala medier, och detta direktiv bör vara tillämpligt på allt digitalt innehåll, oavsett vilket medium som används för överföringen. Det är inte önskvärt att differentiera mellan olika kategorier på denna marknad med snabba tekniska förändringar, eftersom det knappast skulle vara möjligt att undvika diskriminering mellan leverantörer. Leverantörer av olika kategorier av digitalt innehåll bör ha likvärdiga förutsättningar. Detta direktiv bör dock inte vara tillämpligt på digitalt innehåll som är inbyggt i varor på ett sådant sätt att det fungerar som en integrerad del av dessa och dess funktioner är underordnade varornas huvudfunktioner.
- (12) För att tillgodose konsumenternas förväntningar och säkerställa ett tydligt och enkelt regelverk för leverantörer av digitalt innehåll som erbjuds på ett varaktigt medium, med hänsyn till kraven på överensstämmelse och de avhjälpande åtgärder som finns tillgängliga för konsumenterna vid bristande överensstämmelse, bör detta direktiv vara tillämpligt på varor som DVD- och CD-skivor, som införlivar digitalt innehåll på ett sådant sätt att varorna endast fungerar som bärare av digitalt innehåll. Direktivet bör vara tillämpligt på digitalt innehåll som tillhandahålls på ett varaktigt medium, oavsett om det säljs på distans eller ansikte mot ansikte, så att man kan undvika fragmentering mellan olika distributionskanaler. Direktiv 2011/83 bör fortsätta att vara tillämpligt på dessa varor, också med avseende på skyldigheter med anknytning till varornas leverans, avhjälpande åtgärder vid utebliven leverans och arten av det avtal enligt vilket varorna levereras. Direktivet påverkar inte heller den spridningsrätt som gäller för dessa varor enligt upphovsrättslagstiftningen.
- (13) I den digitala ekonomin anses information om enskilda personer ofta och i allt högre grad ha ett värde som är jämförbart med pengar från marknadsaktörernas sida. Digitalt innehåll tillhandahålls ofta mot en annan motprestation än pengar, t.ex. mot tillgång till personuppgifter eller annan information. Dessa särskilda affärsmodeller används i olika former på en betydande del av marknaden. En differentiering beroende på typen av motprestation skulle innebära diskriminering mellan olika affärsmodeller. Det skulle ge ett omotiverat incitament för företag att föredra att erbjuda digitalt innehåll i utbyte mot uppgifter. Lika villkor bör garanteras. Dessutom kan bristfällig funktion hos digitalt innehåll som tillhandahålls mot annan motprestation än pengar påverka konsumenters ekonomiska intressen. Därför bör tillämpligheten av reglerna i detta direktiv inte vara beroende av huruvida ett konkret pris har betalats för det digitala innehållet i fråga.
- (14) När det gäller digitalt innehåll som tillhandahålls mot en annan motprestation än pengar, bör detta direktiv vara tillämpligt endast på avtal där leverantören efterfrågar och konsumenten aktivt tillhandahåller uppgifter, t.ex. namn och e-postadress eller foton, direkt eller indirekt till leverantören, exempelvis genom individuell registrering eller på grundval av ett avtal som ger tillgång till konsumenters foton. Detta direktiv

30

EUT L 304, 22.11.2011, s. 64.

bör inte vara tillämpligt på situationer där leverantören samlar in uppgifter som är nödvändiga för att det digitala innehållet ska fungera i enlighet med avtalet, till exempel geografiskt läge när så krävs för att en mobilapplikation ska fungera korrekt, eller enbart för att uppfylla rättsliga krav, till exempel när registrering av konsumenten är ett krav av säkerhets- och identifieringsskäl enligt tillämplig lagstiftning. Detta direktiv bör inte heller tillämpas på situationer där leverantören samlar in information, inbegripet personuppgifter, till exempel IP-adressen, eller annan automatiskt genererad information såsom uppgifter som samlas in och överförs via en kaka, utan aktivt tillhandahållande från konsumentens sida, även om denne godtar kakan. Det bör inte heller vara tillämpligt på situationer där konsumenten exponeras för reklam uteslutande i syfte att få tillgång till digitalt innehåll.

- (15) Innehåll som genereras av konsumenter bör behandlas på samma sätt som allt annat digitalt innehåll som konsumenten tillhandahåller eller lagrar under avtalets giltighetstid, till exempel musik- och videofiler, bilder, spel eller applikationer. Det finns en lång rad exempel på innehåll som genereras av konsumenter, inklusive digitala bild-, video- och ljudfiler, bloggar, diskussionsforum, textbaserade samarbetsformat, poster, chattar, tweets, loggar, poddradio, innehåll som skapats på mobila enheter, innehåll som skapats i samband med internetbaserade virtuella miljöer, bedömningsuppgifter och samlingar av länkar som hänvisar till onlineinnehåll.
- (16) För att säkerställa en gemensam uppsättning rättigheter för konsumenter och likvärdiga villkor för företag, bör konsumenter ha tillgång till samma avhjälpande åtgärder för digitalt innehåll som inte är i överensstämmelse med avtalet oavsett hur innehållet har tagits fram. Följaktligen bör direktivet vara tillämpligt på avtal om utveckling av digitalt innehåll som skräddarsys för konsumentens specifika behov, inklusive skräddarsydd programvara. Detta direktiv bör också vara tillämpligt på tillhandahållande av filer som krävs vid visuell modellering i samband med 3D-utskrift. Detta direktiv bör dock inte reglera varor som har tillverkats med användning av 3D-skrivarteknik eller skador på dessa varor.
- (17) Digitalt innehåll är av största relevans i samband med ”sakernas Internet”. Det är dock lämpligt att separat ta upp specifika frågor rörande skadeståndsansvar i samband med sakernas Internet, inbegripet ansvaret för data och M2M-avtal (*machine-to-machine*).
- (18) Avtal kan omfatta allmänna leverantörsvillkor som måste godtas av konsumenten. För vissa typer av digitalt innehåll beskriver leverantörerna ofta den berörda tjänsten och mätbara servicemål i ett servicenivåavtal. Dessa servicenivåavtal är i allmänhet fogade till huvudavtalet och utgör en viktig del av avtalsförhållandet mellan leverantören och konsumenten. De bör omfattas av definitionen av ett avtal enligt detta direktiv, och bör således vara förenliga med direktivets regler.
- (19) Detta direktiv bör endast vara tillämpligt på tjänster vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla digitalt innehåll. Därför bör direktivet inte vara tillämpligt på tjänster som utförs av leverantören personligen och där de digitala medierna endast används för tillgång eller överlämnande, såsom en översättning som erbjuds av en person eller andra yrkesmässiga rådgivningstjänster där endast resultatet av tjänsten levereras till konsumenten i digitalt format.
- (20) Om leverantören, enligt ett avtal eller ett avtalspaket, erbjuder digitalt innehåll i kombination med andra tjänster såsom telekommunikationstjänster eller -varor, som inte fungerar endast som bärare av det digitala innehållet, bör detta direktiv endast

vara tillämpligt på den del av paketet som utgörs av digitalt innehåll. De övriga delarna bör regleras av tillämplig lag.

- (21) Detta direktiv bör inte behandla upphovsrätt och andra immaterialrättsliga aspekter av tillhandahållande av digitalt innehåll. Det bör därför inte påverka rättigheter och skyldigheter enligt upphovsrättslagstiftning och annan immaterialrättslig lagstiftning.
- (22) Skyddet för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG³¹ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG³², vilka är fullt tillämpliga i samband med avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. I dessa direktiv fastställs redan en rättslig ram för skydd av personuppgifter i unionen. Genomförandet och tillämpningen av detta direktiv bör ske i full överensstämmelse med denna rättsliga ram.
- (23) Det finns olika metoder för att tillhandahålla konsumenter digitalt innehåll. Det är lämpligt att fastställa enkla och tydliga regler när det gäller villkoren och tidpunkten för leverantörens huvudsakliga avtalsförpliktelse att tillhandahålla digitalt innehåll till konsumenten. Med hänsyn till att leverantören i princip inte ansvarar för handlingar eller underlåtenheter från en internetleverantörs eller en elektronisk plattforms sida som konsumenten har valt för att motta det digitala innehållet, bör det vara tillräckligt att leverantören tillhandahåller det digitala innehållet till denna tredje part. Med beaktande av tidpunkten för tillhandahållandet bör det digitala innehållet, i enlighet med marknadspraxis och tekniska möjligheter, tillhandahållas omedelbart, såvida inte parterna gemensamt beslutar annat till förmån för andra leveransmodeller.
- (24) För att främja innovation på den digitala inre marknaden och ta hänsyn till teknisk utveckling som återspeglas i hur snabbt det digitala innehållet förändrar karaktär, är det motiverat att det digitala innehållet framför allt överensstämmer med vad som överenskommits i avtalet.
- (25) I fall där avtalet inte ger tillräckligt tydliga och heltäckande riktmärken för att kontrollera det digitala innehållets överensstämmelse med avtalet, är det nödvändigt att fastställa objektiva kriterier för överensstämmelse för att säkerställa att konsumenterna inte går miste om sina rättigheter. I sådana fall bör överensstämmelsen med avtalet bedömas med hänsyn till det ändamål för vilket digitalt innehåll med samma beskrivning normalt skulle användas.
- (26) På grund av sin karaktär behöver digitalt innehåll samverka med annan digital utrustning för att fungera som avsett. Driftskompatibilitet bör därför ingå i kriterierna för överensstämmelse. Det digitala innehållet behöver i synnerhet kunna interagera med hårdvara, inbegripet när det gäller processorhastighet och grafikshortsfunktioner, och programvara, däribland en särskild version av operativsystemet eller en särskild multimediaspelare. Begreppet funktionalitet bör avse de sätt på vilka det digitala innehållet kan användas. Begreppet bör också avse avsaknaden eller förekomsten av tekniska begränsningar, till exempel skydd i form av förvaltning av digitala rättigheter eller regionkodning.
- (27) Databaserade tjänster och databaserad teknik medför betydande fördelar, men de kan också innebära en viss sårbarhet. Såsom anges i strategin för en inre digital marknad är det nödvändigt att ha en hög nivå av nät- och informationssäkerhet i hela Europeiska unionen för att säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna, till exempel rätten till personlig integritet och skydd av personuppgifter, för att därigenom öka

31

EGT L 281, 23.11.1995, s. 31 [kommer att ersättas av den allmänna uppgiftsskyddsförordningen, efter det att denna har antagits].

32

EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

användarnas förtroende och stärka deras tilltro till den digitala ekonomin. Allt eftersom programvara får större genomslag blir egenskaper som tillförlitlighet, säkerhet och anpassningsförmåga till föränderliga behov en viktig fråga. Det blir därför allt viktigare att databaserade tjänster och tekniska lösningar säkerställer att dessa egenskaper tillvaratas, i den mån det står i proportion till teknikens roll och funktion. I synnerhet håller kvaliteten när det gäller säkerhet och tillförlitlighet på att bli ett stort problem för innovativa, sammansatta tjänster som behöver förlita sig på sammankoppling av olika system inom skilda områden.

- (28) Vid tillämpning av reglerna i detta direktiv bör leverantörer använda standarder, öppna tekniska specifikationer, god praxis och uppförandekoder, bland annat med avseende på det dataformat som vanligen används för att hämta det innehåll som har genererats av användaren eller något annat material som tillhandahålls av konsumenten, oavsett om det har fastställts på internationell nivå, på europeisk nivå eller på specifik branschnivå. I detta sammanhang kan kommissionen överväga att främja att branschorganisationer och andra representativa organisationer utarbetar internationella och europeiska standarder och tar fram en uppförandekod som skulle kunna fungera som stöd för ett enhetligt genomförande av direktivet.
- (29) Många typer av digitalt innehåll tillhandahålls över en viss tidsperiod. Till exempel har konsumenter tillgång till molntjänster över en tidsperiod. Därför är det viktigt att se till att det digitala innehållet är i överensstämmelse med avtalet under hela avtalets löptid. Med hänsyn till den regelbundna förbättringen av digitalt innehåll, särskilt genom uppdateringar, bör den version av digitalt innehåll som tillhandahålls konsumenten vara den senaste som fanns tillgänglig vid tidpunkten för ingåendet av avtalet.
- (30) För att fungera korrekt behöver det digitala innehållet integreras korrekt i konsumentens hårdvaru- och programvarumiljö. Om ett digitalt innehålls bristande överensstämmelse med avtalet är en följd av en felaktig integration, bör detta betraktas som att själva det digitala innehållet brister i överensstämmelse med avtalet, om det integrerades av leverantören eller under dennes kontroll, eller av konsumenten enligt leverantörens instruktioner för integration, och den felaktiga integrationen berodde på brister i de nödvändiga integrationsinstruktionerna. I sådana scenarier står ursprunget till den bristande överensstämmelsen att finna hos leverantören.
- (31) Kravet på överensstämmelse bör omfatta såväl materiella som rättsliga fel. Tredje parts rättigheter kan i praktiken hindra konsumenten från att komma i åtnjutande av det digitala innehållet eller vissa av dess funktioner i enlighet med avtalet om dessa tredje parts rättigheter kränks, och den tredje parten med fog tvingar leverantören att upphöra med att inkräkta på dessa rättigheter och att inte längre erbjuda det digitala innehållet i fråga. Rättsliga fel är av särskild vikt när det gäller digitalt innehåll som, på grund av sin natur, omfattas av immateriella rättigheter. Därför bör leverantören vara skyldig att se till att det digitala innehållet inte belastas av tredje parts rättighet, till exempel ett upphovsrättsligt krav med anknytning till det digitala innehållet som hindrar konsumenten från att komma i åtnjutande av det digitala innehållet i enlighet med avtalet.
- (32) På grund av den särskilda natur som kännetecknar digitalt innehåll med hög komplexitet samt leverantörens bättre kunskaper och tillgång till know-how, teknisk information och högteknologiskt stöd, har leverantören bättre förutsättningar än konsumenten att känna till skälen till varför det digitala innehållet inte är i överensstämmelse med avtalet. Leverantören har också bättre möjligheter att bedöma

huruvida bristen på överensstämmelse med avtalet beror på att konsumentens digitala miljö är inkompatibel med de tekniska kraven för det digitala innehållet. I händelse av en tvist bör det därför åligga leverantören att bevisa att det digitala innehållet är i överensstämmelse med avtalet, såvida inte leverantören kan visa att konsumentens digitala miljö är oförenlig med det digitala innehållet. Endast om leverantören kan visa att konsumentens digitala miljö inte uppfyller kravet på driftskompatibilitet och andra tekniska kriterier, bör det åligga konsumenten att bevisa att det digitala innehållet inte överensstämmer med avtalet.

- (33) Utan att det påverkar den grundläggande rätten till skydd för privatlivet, inklusive konfidentialitet vid kommunikation, och skyddet av konsumentens personuppgifter, bör konsumenten samarbeta med leverantören för att göra det möjligt för leverantören att kontrollera konsumentens digitala miljö med användning av de minst ingripande medel som är tillgängliga för båda parter med hänsyn till omständigheterna. Detta kan ofta ske genom att leverantören till exempel förses med automatiskt genererade tillbudsrapporter eller uppgifter om konsumentens Internetuppkoppling. Endast i vederbörligen motiverade undantagsfall, där man efter att ha prövat alla andra metoder inte finner någon annan utväg, bör detta även kunna ske genom beviljande av virtuell tillgång till konsumentens digitala miljö. Om konsumenten inte samarbetar med leverantören bör det emellertid åligga konsumenten att bevisa att det digitala innehållet inte överensstämmer med avtalet.
- (34) Leverantören bör vara ansvarig gentemot konsumenten för bristande överensstämmelse med avtalet och varje underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet. Eftersom digitalt innehåll kan tillhandahållas över viss tid är det motiverat att leverantören bör vara ansvarig för varje brist på överensstämmelse som uppträder under denna period.
- (35) Underlåtenhet från leverantörens sida att tillhandahålla det digitala innehållet till konsumenten i enlighet med avtalet är ett allvarligt åsidosättande av leverantörens huvudsakliga avtalsförpliktelse, vilket bör ge konsumenten rätt att omedelbart häva avtalet. Om leverantören ursprungligen inte har underlåtit att tillhandahålla det digitala innehållet, bör avbrott i tillhandahållandet som gör att konsumenten inte har tillgång till eller inte kan komma åt det digitala innehållet under en kortare tidsperiod betraktas som en bristande överensstämmelse med avtalet och inte en underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet. I synnerhet bör kravet på lämplig kontinuitet hos det digitala innehållet även omfatta ej försumbara kortfristiga avbrott i tillhandahållandet.
- (36) Vid bristande överensstämmelse med avtalet bör konsumenter som ett första steg ha rätt att få det digitala innehållet åtgärdat så att det bringas i överensstämmelse med avtalet. Beroende på det digitala innehållets tekniska egenskaper kan leverantören välja en specifik metod för att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet, exempelvis genom att göra uppdateringar eller uppmana konsumenten att hämta en ny kopia av det digitala innehållet. Med hänsyn till den mångfald som råder när det gäller digitalt innehåll är det inte lämpligt att fastställa fasta tidsfrister för utövandet av rättigheter eller fullgörandet av skyldigheter med anknytning till det digitala innehållet. Sådana tidsfrister riskerar att inte ta hänsyn till denna mångfald och vara antingen för korta eller för långa, beroende på situationen. Det är därför lämpligare att hänvisa till skäliga tidsfrister. Det digitala innehållet bör bringas i överensstämmelse med avtalet inom skälig tid och utan kostnad. I synnerhet bör konsumenten inte ådra sig några kostnader i samband med utvecklingen av en uppdatering av det digitala innehållet.

- (37) I ett andra steg bör konsumenten ha rätt att få avdrag på priset eller att häva avtalet. Konsumentens rätt att häva avtalet bör begränsas till sådana fall där det exempelvis inte är möjligt att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet, och den bristande överensstämmelsen hämmar centrala egenskaper hos det digitala innehållet. Om konsumenten häver avtalet, bör leverantören återbetala det pris som konsumenten har betalat eller, om det digitala innehållet tillhandahålls inte mot betalning av ett pris utan mot tillgång till uppgifter som tillhandahålls av konsumenten, avstå från att använda dessa, överföra dem till tredje parter eller göra det möjligt för tredje parter att få tillgång till dem efter hävningen av avtalet. Att uppfylla skyldigheten att avstå från att använda uppgifter skulle, om motprestationen består av personuppgifter, innebära att leverantören bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att följa reglerna om skydd av personuppgifter genom att radera uppgifterna eller anonymisera dem på ett sådant sätt att konsumenten inte kan identifieras med någon metod som rimligen kan komma att användas antingen av leverantören eller av någon annan person. Utan att det påverkar de skyldigheter som gäller för registeransvariga enligt direktiv 95/46/EG bör leverantören inte vara skyldig att vidta några ytterligare åtgärder med avseende på uppgifter som leverantören lagligen har tillhandahållit tredje parter under den tid som avtalet om tillhandahållande av digitalt innehåll gällde.
- (38) Vid hävning bör leverantören också avhålla sig från att använda det innehåll som genererats av konsumenten. I de fall där fler än en konsument genererat särskilt innehåll, har leverantören rätt att fortsätta att använda det innehåll som genererats av konsumenten om de andra berörda konsumenterna använder det.
- (39) För att säkerställa att konsumenten åtnjuter ett effektivt skydd i samband med rätten att häva avtalet, bör leverantören göra det möjligt för konsumenten att hämta alla data som konsumenten har laddat upp, producerat med hjälp av det digitala innehållet eller genererat genom konsumentens användning av det digitala innehållet. Denna skyldighet bör utsträckas till att omfatta uppgifter som leverantören är skyldig att bevara enligt avtalet om tillhandahållande av digitalt innehåll samt uppgifter som leverantören faktiskt har bevarat i samband med avtalet.
- (40) Om leverantören, efter det att avtalet hävts på grund av bristande överensstämmelse med avtalet, förser konsumenten med de tekniska medel behövs för att hämta uppgifterna, bör konsumenten ha rätt att hämta dessa utan att det medför några kostnader, till exempel kostnader för att använda ett allmänt brukat dataformat, med undantag av kostnader som förorsakas av konsumentens egen digitala miljö, inklusive kostnaderna för en nätverksanslutning, då de inte är specifikt knutna till hämtningen av uppgifterna.
- (41) Om avtalet hävs bör konsumenten inte vara skyldig att betala för användning av digitalt innehåll som inte är i överensstämmelse med avtalet, eftersom detta skulle frånta konsumenten ett effektivt skydd.
- (42) Med hänsyn till behovet av att balansera konsumenters och leverantörers berättigade intressen när digitalt innehåll som tillhandahålls över en tidsperiod mot betalning av ett pris ger upphov till en rätt att häva avtalet, bör konsumenten endast ha rätt att häva avtalet till den del som motsvarar den tid då det digitala innehållet inte var i överensstämmelse med avtalet. Om det digitala innehållet tillhandahålls mot en annan prestation än pengar är en partiell hävning dock inte möjlig, eftersom det är omöjligt att proportionellt fördela en annan motprestation än pengar.
- (43) På grund av sin natur utsätts det digitala innehållet inte för slitage under användningen och det tillhandahålls ofta över en viss tidsperiod snarare än genom engångsleveranser.

Det är därför motiverat att inte föreskriva en period under vilken leverantören bör hållas ansvarig för en bristande överensstämmelse som föreligger vid tidpunkten för tillhandahållandet av det digitala innehållet. Följaktligen bör medlemsstaterna avstå från att upprätthålla eller införa en sådan period. Det bör stå medlemsstaterna fritt att tillämpa nationella preskriptionsregler för att sörja för rättssäkerhet i samband med anspråk som grundar sig på bristande överensstämmelse hos digitalt innehåll.

- (44) Principen om leverantörens skadeståndsansvar är ett väsentligt inslag i avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. För att stärka konsumenternas förtroende för digitalt innehåll bör denna princip därför regleras på unionsnivå, för att se till att konsumenter kan hållas skadeslösa om deras hårdvara eller programvara skadas av digitalt innehåll som inte är i överensstämmelse med avtalet. Därför bör konsumenter ha rätt till ersättning för skador på sin digitala miljö som orsakats av bristande överensstämmelse med avtalet eller underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet. Det bör dock ankomma på medlemsstaterna att fastställa närmare villkor för utövandet av rätten till skadestånd, samtidigt som man beaktar att avdrag på priserna för framtida leveranser av digitalt innehåll, särskilt när de erbjuds av leverantörer som enda ersättning för förluster, inte nödvändigtvis innebär att konsumenten i närmast möjliga utsträckning försätts i den situation som denne skulle ha befunnit sig i om det digitala innehållet hade tillhandahållits i vederbörlig ordning och varit i överensstämmelse med avtalet.
- (45) Leverantören kan av tekniska eller andra skäl tvingas att ändra egenskaperna hos digitalt innehåll som tillhandahålls över en tidsperiod. Dessa ändringar är ofta till fördel för konsumenten, eftersom de förbättrar det digitala innehållet. Följaktligen kan avtalsparterna inkludera klausuler i avtalet som gör det möjligt för leverantören att göra ändringar. Om sådana ändringar har en negativ inverkan på hur konsumenten kan dra nytta av centrala egenskaper hos det digitala innehållet, kan de dock störa balansen i avtalet eller avtalsprestationen i en omfattning som innebär att konsumenten inte skulle ha ingått avtalet under de förutsättningarna. Därför bör dessa ändringar i sådana fall omfattas av vissa villkor.
- (46) Konkurrens är en viktig förutsättning för en väl fungerande digital inre marknad. För att främja konkurrens bör konsumenterna ha möjlighet att reagera på konkurrenskraftiga erbjudanden och växla mellan leverantörer. För att det ska fungera i praktiken bör de kunna göra detta utan att hindras av rättsliga, tekniska eller praktiska hinder, inklusive avtalsvillkor eller brist på medel för att hämta alla data som konsumenten har laddat upp, producerat med hjälp av det digitala innehållet eller genererat genom konsumentens användning av det digitala innehållet. Det är emellertid också viktigt att skydda befintliga investeringar och förtroendet för ingångna avtal. Därför bör konsumenterna ges rätt att säga upp långfristiga avtal på vissa välavvägda villkor. Detta utesluter inte att konsumentavtal kan ingås för längre perioder. Konsumenten bör dock ha rätt att säga upp varje avtalsförhållande som sammanlagt varar under en längre period än 12 månader. För att förhindra kringgående av denna rätt bör den gälla vid alla avtal som medför att konsumenten blir bunden av avtalet i mer än 12 månader, oavsett om avtalet löper på obestämd tid eller förlängs automatiskt eller efter en överenskommelse mellan parterna.
- (47) Om det slutliga digitala innehåll som levereras till konsumenten brister i överensstämmelse med avtalet beror detta ofta på en av transaktionerna i en kedja, från den ursprungliga formgivaren till slutleverantören. Den slutliga leverantören bör vara ansvarig gentemot konsumenten vid bristande överensstämmelse med avtalet mellan dessa båda parter, men det är viktigt att se till att leverantören har lämpliga rättigheter

gentemot olika medlemmar i transaktionskedjan, för att ha tackning för sitt ansvar gentemot konsumenten. Identifieringen av de medlemmar i transaktionskedjan till vilka den slutliga leverantören kan vända sig, och formerna och villkoren för sådana åtgärder, bör dock regleras i tillämplig nationell lagstiftning.

- (48) Personer eller organisationer som enligt nationell lagstiftning anses ha ett berättigat intresse av att tillvarata konsumenternas rättigheter i avtalsförhållanden bör ges möjlighet att inleda förfaranden inför domstol eller hos en förvaltningsmyndighet med behörighet att fatta beslut som rör klagomål eller att inleda lämpliga rättsliga förfaranden.
- (49) Ingenting i detta direktiv bör påverka tillämpningen av internationellt privaträttsliga regler, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008³³ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1215/2012³⁴.
- (50) Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG³⁵ bör ändras för att återspegla detta direktivs tillämpningsområde med avseende på ett varaktigt medium som innehåller digitalt innehåll, när detta medium har använts uteslutande som bärare av det digitala innehållet till konsumenten.
- (51) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004³⁶ bör ändras, så att en hänvisning till detta direktiv införs i bilagan till den förordningen i syfte att underlätta det gränsöverskridande samarbetet om tillämpningen av detta direktiv.
- (52) Europaparlamentets och rådets direktiv (EG) 2009/22/EG³⁷ bör ändras, så att en hänvisning till det här direktivet införs i dess bilaga i syfte att säkerställa att konsumentkollektivets intressen, såsom de fastställs i det här direktivet, tillvaratas.
- (53) I enlighet med medlemsstaternas och kommissionens gemensamma politiska förklaring av den 28 september 2011 om förklarande dokument³⁸, har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i ett direktiv och motsvarande delar i nationella instrument för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.
- (54) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att på ett konsekvent sätt motverka avtalsrättsliga hinder för tillhandahållande av digitalt innehåll och samtidigt förhindra rättslig fragmentering, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva, utan snarare, av skäl som syftar till säkerställa den övergripande samstämmigheten hos de nationella lagstiftningarna genom harmoniserade avtalsrättsliga regler som också skulle underlätta samordnade tillsynsåtgärder, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (55) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 16, 38 och 47.

33 EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.
34 EUT L 351, 20.12.2012, s. 1.
35 EGT L 171, 7.7.1999, s. 12.
36 EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.
37 EUT L 110, 1.5.2009, s. 30.
38 EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs vissa krav rörande avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll till konsumenter, särskilt regler om digitalt innehålls överensstämmelse med avtalet, avhjäljande åtgärder vid brist på sådan överensstämmelse och villkor för att vidta dessa åtgärder samt om samt ändring, hävning och uppsägning av sådana avtal.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. **digitalt innehåll:**
 - (a) data som framställs och tillhandahålls i digital form, t.ex. video, ljud, applikationer, spel och varje annan programvara,
 - (b) en tjänst som gör det möjligt att skapa, bearbeta eller lagra uppgifter i digital form, när dessa uppgifter tillhandahålls av konsumenten, och
 - (c) en tjänst som gör det möjligt att utbyta och interagera på annat sätt med uppgifter i digital form som tillhandahålls av andra användare av tjänsten.
2. **integration:** sammankoppling av olika komponenter i en digital miljö som ska fungera som en samordnad helhet i överensstämmelse med dess avsedda ändamål.
3. **leverantör:** en fysisk eller juridisk person, antingen privatägd eller offentligägd, som agerar för ändamål som faller inom ramen för den egna handels-, företags-, hantverks- eller yrkesverksamheten samt varje person som agerar i dennes namn eller för dennes räkning.
4. **konsument:** varje fysisk person som, i samband med avtal som omfattas av detta direktiv, agerar för ändamål som faller utanför den egna handels-, företags-, hantverks- eller yrkesverksamheten.
5. **skadestånd:** en penningssumma som en konsument kan vara berättigad till som ersättning för ekonomisk skada på konsumentens digitala miljö.
6. **pris:** penningbelopp som ska betalas som motprestation för digitalt innehåll som tillhandahållits.
7. **avtal:** en överenskommelse avsedd att ge upphov till förpliktelser eller andra rättsliga verkningar.
8. **digital miljö:** hårdvara, digitalt innehåll och eventuella nätanslutningar i den mån de ligger inom användarens kontroll.
9. **driftskompatibilitet:** kapaciteten hos digitalt innehåll att kunna utföra alla sina funktioner i samverkan med en konkret digital miljö.
10. **tillhandahållande:** att ge tillgång till digitalt innehåll eller göra digitalt innehåll tillgängligt.
11. **varaktigt medium:** varje medel som gör det möjligt för konsumenten eller leverantören att lagra information som riktas till vederbörande personligen på sådant

sätt att den är tillgänglig för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och att den lagrade informationen kan återges oförändrad.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv ska tillämpas på varje avtal där leverantören tillhandahåller digitalt innehåll till konsumenten eller åtar sig att göra detta och där, som motprestation, ett pris ska betalas eller konsumenten aktivt tillhandahåller en annan motprestation än pengar i form av personuppgifter eller andra uppgifter.
2. Detta direktiv ska tillämpas på varje avtal om tillhandahållande av digitala produkter som utvecklats enligt konsumentens anvisningar.
3. Med undantag för artiklarna 5 och 11 ska detta direktiv tillämpas på varje varaktigt medium som innehåller digitalt innehåll om det varaktiga mediet uteslutande har använts som bärare av digitalt innehåll.
4. Detta direktiv ska inte tillämpas på digitalt innehåll som tillhandahålls mot annan motprestation än pengar, i den mån leverantören begär att konsumenten ska tillhandahålla personuppgifter vars behandling är absolut nödvändig för att fullgöra avtalet eller för att uppfylla rättsliga krav, och leverantören inte behandlar uppgifterna ytterligare på ett sätt som är oförenligt med detta ändamål. Det ska inte heller tillämpas på andra uppgifter som leverantören begär att konsumenten ska tillhandahålla för att säkerställa att det digitala innehållet är i överensstämmelse med avtalet eller för att uppfylla rättsliga krav, om leverantören inte använder dessa uppgifter för kommersiella ändamål.
5. Detta direktiv ska inte tillämpas på avtal om
 - (a) tjänster som utförs med ett dominerande inslag av mänsklig inblandning från leverantören, om det digitala formatet i första hand används som bärare,
 - (b) elektroniska kommunikationstjänster enligt definitionen i direktiv 2002/21/EG.
 - (c) hälso- och sjukvård enligt definitionen i artikel 3 a i direktiv 2011/24/EG,
 - (d) speltjänster i betydelsen tjänster som innebär att penningvärden satsas på hasardspel, inbegripet spel med inslag av skicklighet, såsom lotterier, kasinospel, pokerspel och vadhållning, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare,
 - (e) finansiella tjänster.
6. Om ett avtal omfattar inslag utöver tillhandahållande av digitalt innehåll, ska detta direktiv endast tillämpas på parternas skyldigheter och möjligheter att vidta avhjälpande åtgärder i egenskap av leverantör respektive konsument av det digitala innehållet.
7. Om en bestämmelse i detta direktiv strider mot en bestämmelse i en annan unionsakt som reglerar en särskild sektor eller ett särskilt ämne, ska bestämmelsen i denna andra unionsakt ha företräde framför detta direktiv.
8. Detta direktiv påverkar inte skyddet för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter.

9. I den mån det inte regleras i detta direktiv, ska detta direktiv inte påverka allmän nationell avtalsrätt, såsom regler om avtals utformning, giltighet eller verkningar, inbegripet konsekvenserna av hävning av ett avtal.

Artikel 4

Harmoniseringsnivå

Medlemsstaterna ska inte behålla eller införa bestämmelser som avviker från bestämmelserna i detta direktiv, inklusive strängare eller mindre stränga bestämmelser som ger en annan konsumentskyddsnivå.

Artikel 5

Tillhandahållande av det digitala innehållet

1. Vid utförandet av ett avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll, ska leverantören tillhandahålla det digitala innehållet till
 - (a) konsumenten, eller
 - (b) en tredje part som driver en fysisk eller virtuell funktion som gör det digitala innehållet tillgängligt för konsumenten eller gör det möjligt för konsumenten att få tillgång till det och som konsumenten har valt för att ta emot det digitala innehållet.
2. Leverantören ska tillhandahålla det digitala innehållet omedelbart efter avtalets ingående, såvida inte parterna har kommit överens om annat. Tillhandahållandet ska anses äga rum när det digitala innehållet tillhandahålls konsumenten eller, om punkt 1 b tillämpas, den tredje part som konsumenten har valt, beroende på vilket som infaller först.

Artikel 6

Det digitala innehållets överensstämmelse med avtalet

1. För att vara i överensstämmelse med avtalet ska det digitala innehållet i förekommande fall
 - (a) uppfylla avtalets krav när det gäller kvantitet, kvalitet, varaktighet och version samt besitta funktionalitet, driftskompatibilitet och andra egenskaper såsom tillgänglighet, kontinuitet och säkerhet i enlighet med vad som anges i avtalet, inbegripet i eventuell förhandsinformation som utgör en integrerad del av avtalet,
 - (b) vara lämpligt för det särskilda ändamål för vilket konsumenten behöver det och som konsumenten informerade leverantören om vid tidpunkten för avtalets ingående och som leverantören har godtagit,
 - (c) levereras tillsammans med de instruktioner och det kundstöd som anges i avtalet, och
 - (d) uppdateras i enlighet med avtalet.
2. I den mån avtalet i förekommande fall inte på ett klart och uttömmande sätt uppställer krav avseende det digitala innehållet i enlighet med punkt 1, ska det digitala innehållet lämpa sig för de ändamål för vilka digitalt innehåll med samma beskrivning normalt skulle användas, inklusive dess funktionalitet,

driftskompatibilitet och andra egenskaper, såsom tillgänglighet, kontinuitet och säkerhet, med beaktande av

- (a) huruvida det digitala innehållet tillhandahålls mot ett pris eller en annan motprestation än pengar,
 - (b) i tillämpliga fall, befintliga internationella tekniska standarder eller, i avsaknad av sådana tekniska standarder, tillämpliga branschregler och god praxis, och
 - (c) offentliga uttalanden som gjorts av eller på uppdrag av leverantören eller andra personer i tidigare led i transaktionskedjan, om inte leverantören visar att
 - i) leverantören inte kände inte till, och rimligen inte kunde känna till, uttalandet i fråga,
 - ii) uttalandet hade korrigerats vid tidpunkten för avtalets ingående,
 - iii) beslutet att förvärva det digitala innehållet inte kunde ha påverkats av uttalandet.
3. Om avtalet föreskriver att det digitala innehållet ska tillhandahållas över en tidsperiod, ska det digitala innehållet vara i överensstämmelse med avtalet under hela denna period.
4. Såvida inte annat har överenskommit ska digitalt innehåll tillhandahållas i överensstämmelse med den senaste version av det digitala innehållet som var tillgänglig vid den tidpunkt då avtalet ingicks.
5. För att vara i överensstämmelse med avtalet ska det digitala innehållet även uppfylla kraven i artiklarna 7 och 8.

Artikel 7

Integration av det digitala innehållet

Om det digitala innehållet har integrerats felaktigt i konsumentens digitala miljö, ska eventuell bristande överensstämmelse till följd av den felaktiga integrationen betraktas som bristande överensstämmelse hos det digitala innehållet om

- (a) det digitala innehållet integrerades av leverantören eller under leverantörens ansvar, eller
- (b) det digitala innehållet var avsett att integreras av konsumenten och den felaktiga integrationen berodde på brister i integrationsinstruktionerna, om dessa instruktioner tillhandahållits i enlighet med artikel 6.1 c eller borde ha tillhandahållits i enlighet med artikel 6.2.

Artikel 8

Tredje parts rättigheter

1. Vid den tidpunkt då det digitala innehållet tillhandahålls konsumenten ska det digitala innehållet inte vara belastat av rättigheter som tillkommer tredje part, däribland immateriella rättigheter, så att det digitala innehållet kan användas i enlighet med avtalet.
2. Om det digitala innehållet tillhandahålls över en tidsperiod ska leverantören, under hela denna period, se till att det digitala innehållet inte belastas av rättigheter som

tillkommer tredje part, däribland immateriella rättigheter, så att det digitala innehållet kan användas i enlighet med avtalet.

Artikel 9

Bevisbörda

1. Bevisbördan för överensstämmelse med avtalet vid den tidpunkt som anges i artikel 10 ska åvila leverantören.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas om leverantören visar att konsumentens digitala miljö inte är förenlig med krav på driftskompatibilitet och andra tekniska krav som gäller för det digitala innehållet, och leverantören har informerat konsumenten om dessa krav innan avtalet ingicks.
3. Konsumenten ska när så krävs i möjligaste mån samarbeta med leverantören för att fastställa konsumentens digitala miljö. Denna skyldighet att samarbeta ska vara begränsad till de tekniskt tillgängliga medel som är minst ingripande för konsumenten. Om konsumenten underlåter att samarbeta ska bevisbördan för bristande överensstämmelse med avtalet åvila konsumenten.

Artikel 10

Leverantörens ansvar

Leverantören ska vara ansvarig gentemot konsumenten för

- (a) varje underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet,
- (b) all bristande överensstämmelse som föreligger vid den tidpunkt då det digitala innehållet tillhandahålls, och
- (c) om avtalet föreskriver att det digitala innehållet ska tillhandahållas över en tidsperiod, varje bristande överensstämmelse som uppstår under hela denna period.

Artikel 11

Avhjälpande åtgärder vid underlåtenhet att tillhandahålla digitalt innehåll

Om leverantören har underlåtit att tillhandahålla det digitala innehållet i enlighet med artikel 5 ska konsumenten ha rätt att häva avtalet med omedelbar verkan enligt artikel 13.

Artikel 12

Avhjälpande åtgärder vid bristande överensstämmelse med avtalet

1. Vid bristande överensstämmelse med avtalet ska konsumenten ha rätt att kostnadsfritt få det digitala innehållet åtgärdat så att det bringas i överensstämmelse med avtalet, såvida inte detta är omöjligt, oproportionerligt eller olagligt.
Att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet ska anses vara oproportionerligt om de kostnader det innebär för leverantören är oskäligen höga. Följande ska beaktas vid beslut om huruvida kostnaderna är orimliga:
 - (a) Det värde som det digitala innehållet skulle ha haft om det var i överensstämmelse med avtalet.

- (b) Betydelsen av den bristande överensstämmelsen med avtalet med avseende på det ändamål för vilket digitalt innehåll med samma beskrivning normalt skulle användas.
2. Leverantören ska bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet enligt punkt 1 inom skälig tid från den tidpunkt då leverantören har underrättats av konsumenten om bristen på överensstämmelse och utan att det innebär någon väsentlig olägenhet för konsumenten, med hänsyn till det digitala innehållets natur och det ändamål för vilket konsumenten behövde detta digitala innehåll.
3. Konsumenten ska ha rätt till antingen ett proportionellt prisavdrag i enlighet med punkt 4 om det digitala innehållet tillhandahålls mot betalning av ett pris, eller att häva avtalet enligt punkt 5 och artikel 13, om
- (a) åtgärden att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet är omöjlig, oproportionerlig eller olaglig,
- (b) leverantören inte har åtgärdat bristen inom den tid som avses i punkt 2,
- (c) åtgärden att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet skulle innebära väsentlig olägenhet för konsumenten, eller
- (d) leverantören har meddelat, eller det framgår lika klart av omständigheterna, att leverantören inte kommer att bringa det digitala innehållet i överensstämmelse med avtalet.
4. Prisavdraget ska stå i proportion till värdeminskningen på det digitala innehåll som mottogs av konsumenten jämfört med värdet av det digitala innehåll som är i överensstämmelse med avtalet.
5. Konsumenten får häva avtalet endast om bristen på överensstämmelse med avtalet hämmar det digitala innehållets funktionalitet, driftskompatibilitet och andra centrala egenskaper hos digitalt innehåll, såsom dess tillgänglighet, kontinuitet och säkerhet när så krävs enligt artikel 6.1 och 6.2. Bevisbördan för att den bristande överensstämmelsen inte hämmar det digitala innehållets funktionalitet, driftskompatibilitet och andra centrala egenskaper ska åvila leverantören.

Artikel 13

Hävning av avtalet

1. Konsumenten ska utöva rätten att häva avtalet genom meddelande på valfritt sätt till säljaren.
2. Om konsumenten häver avtalet ska följande gälla:
- (a) Leverantören ska återbetala det erlagda priset till konsumenten utan onödigt dröjsmål och under alla omständigheter inte senare än 14 dagar från mottagandet av meddelandet.
- (b) Leverantören ska vidta alla åtgärder som kan förväntas för att avstå från att använda sig av en sådan annan motprestation än pengar som konsumenten har tillhandahållit i utbyte mot digitalt innehåll, samt av alla andra uppgifter som samlats in av leverantören i samband med tillhandahållandet av digitalt innehåll, inklusive innehåll som tillhandahållits av konsumenten, med undantag av innehåll som har genererats gemensamt av konsumenten och andra som fortsätter att använda innehållet.

- (c) Leverantören ska förse konsumenten med tekniska medel för att hämta allt innehåll som tillhandahållits av konsumenten och alla andra uppgifter som producerats eller genererats genom konsumentens användning av det digitala innehållet, i den mån dessa uppgifter har lagrats av leverantören. Konsumenten ska ha rätt att hämta innehållet kostnadsfritt, utan väsentlig olägenhet, inom skälig tid och i ett allmänt använt dataformat.
- (d) Om det digitala innehållet inte tillhandahölls på ett varaktigt medium ska konsumenten avstå från att använda det digitala innehållet eller göra det tillgängligt för tredje parter, i första hand genom att radera det eller genom att göra det oläsbar på annat sätt genom strykning av det digitala innehållet eller göra oläsbar på annat sätt.
- (e) Om det digitala innehållet tillhandahölls på ett varaktigt medium ska konsumenten
 - i) på begäran av leverantören, och på dennes bekostnad, återsända det varaktiga mediet till leverantören utan onödigt dröjsmål, och under alla omständigheter inte senare än 14 dagar från mottagandet av leverantörens begäran, och
 - ii) radera varje användbar kopia av det digitala innehållet, göra den oläsbar eller i övrigt avstå från att använda den eller göra den tillgänglig för tredje parter.
- 3. Vid hävning får leverantören hindra varje framtida användning av det digitala innehållet från konsumentens sida, särskilt genom att göra det digitala innehållet omöjligt att tillgå för konsumenten eller genom att avaktivera konsumentens användarkonto, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 2 c.
- 4. Konsumenten ska inte vara skyldig att betala för eventuell användning av det digitala innehållet under den period som föregår hävningen av avtalet.
- 5. Om det digitala innehållet har tillhandahållits mot betalning av ett pris, och under den tidsperiod som fastställs i avtalet, får konsumenten häva avtalet endast med avseende på den del av tidsperioden under vilken det digitala innehållet inte har varit i överensstämmelse med avtalet.
- 6. Om konsumenten häver en del av avtalet i enlighet med punkt 5, ska punkt 2 vara tillämplig, med undantag för led b när det gäller den period under vilken det digitala innehållet var i överensstämmelse med avtalet. Leverantören ska till konsumenten återbetala den del av det erlagda priset som motsvarar den tidsperiod då det digitala innehållet inte var i överensstämmelse med avtalet.

Artikel 14

Rätt till skadestånd

- 1. Leverantören ska vara ansvarig gentemot konsumenten för varje ekonomisk skada på konsumentens digitala miljö som orsakats av bristande överensstämmelse med avtalet eller underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet. Skadestånd ska så nära som möjligt försätta konsumenten i den position som vederbörande skulle ha befunnit sig i om det digitala innehållet hade tillhandahållits på vederbörligt sätt och varit i överensstämmelse med avtalet.

2. Närmare bestämmelser om utövandet av rätten till skadestånd ska fastställas av medlemsstaterna.

Artikel 15

Ändring av det digitala innehållet

1. Om avtalet föreskriver att det digitala innehållet ska tillhandahållas under den tidsperiod som fastställs i avtalet, får leverantören ändra funktionalitet, driftskompatibilitet och andra väsentliga egenskaper hos det digitala innehållet, såsom tillgänglighet, kontinuitet och säkerhet, i den mån dessa ändringar negativt påverkar konsumentens tillgång till eller användning av det digitala innehållet, endast om
 - (a) avtalet föreskriver det,
 - (b) konsumenten meddelas i rimligt god tid före ändringen genom ett uttryckligt meddelande på ett varaktigt medium,
 - (c) konsumenten tillåts säga upp avtalet utan kostnad under en period på minst 30 dagar från mottagandet av meddelandet, och
 - (d) konsumenten, vid uppsägning av kontraktet i enlighet med led c, förses med tekniska hjälpmedel för hämtning av allt innehåll i enlighet med artikel 13.2 c.
2. Om konsumenten säger upp avtalet i enlighet med punkt 1 ska, i tillämpliga fall,
 - (a) leverantören till konsumenten återbetala den del av det erlagda priset som motsvarar tidsperioden efter det att det digitala innehållet ändrades,
 - (b) leverantören avstå från att använda sig av en sådan annan motprestation än pengar som konsumenten har tillhandahållit i utbyte mot digitalt innehåll, samt av alla andra uppgifter som samlats in av leverantören i samband med tillhandahållandet av digitalt innehåll, inklusive innehåll som tillhandahållits av konsumenten.

Artikel 16

Rätt att säga upp långfristiga avtal

1. Om avtalet föreskriver tillhandahållande av digitalt innehåll på obestämd tid eller om avtalets ursprungliga varaktighet eller någon kombination av förlängningsperioder överskrider 12 månader, ska konsumenten ha rätt att säga upp avtalet när som helst efter utgången av de första 12 månaderna.
2. Konsumenten ska utöva rätten att säga upp avtalet genom meddelande på valfritt sätt till leverantören. Uppsägningen ska få verkan 14 dagar efter mottagandet av meddelandet.
3. Om det digitala innehållet tillhandahålls mot betalning av ett pris, förblir konsumenten skyldig att betala den del av priset för det digitala innehållet som tillhandahållits som motsvarar tidsperioden innan uppsägningen får verkan.
4. Om konsumenten säger upp avtalet i enlighet med denna artikel
 - (a) ska leverantören vidta alla åtgärder som kan förväntas för att avstå från att använda sig av en sådan annan motprestation än pengar som konsumenten har tillhandahållit i utbyte mot digitalt innehåll, samt av alla andra uppgifter som

samlats in av leverantören i samband med tillhandahållandet av digitalt innehåll, inklusive innehåll som tillhandahållits av konsumenten,

- (b) ska leverantören förse konsumenten med tekniska medel för att hämta allt innehåll som tillhandahållits av konsumenten och alla andra uppgifter som producerats eller genererats genom konsumentens användning av det digitala innehållet, i den mån dessa uppgifter har lagrats av leverantören; konsumenten ska ha rätt att hämta innehållet utan väsentlig olägenhet, inom skälig tid och i ett allmänt använt dataformat, och
 - (c) ska konsumenten i tillämpliga fall radera varje användbar kopia av det digitala innehållet, göra den oläsbar eller i övrigt avstå från att använda den eller göra den tillgänglig för tredje parter.
5. Vid uppsägning får leverantören hindra varje framtida användning av det digitala innehållet från konsumentens sida, särskilt genom att göra det digitala innehållet omöjligt att tillgå för konsumenten eller genom att avaktivera konsumentens användarkonto, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4 b.

Artikel 17

Regressrätt

Om leverantören hålls ansvarig gentemot konsumenten på grund av underlåtenhet att tillhandahålla det digitala innehållet eller en bristande överensstämmelse med avtalet till följd av en handling eller en underlåtenhet av en person i tidigare led i transaktionskedjan, ska leverantören ha rätt att rikta regressanspråk mot den eller de ansvariga personerna i transaktionskedjan. Vilken person som leverantören har rätt att rikta anspråk mot samt relevanta åtgärder och villkor för utövandet av denna rätt ska fastställas i nationell rätt.

Artikel 18

Efterlevnadsåtgärder

- 1. Medlemsstaterna ska se till att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnaden av detta direktiv.
- 2. De medel som avses i punkt 1 ska omfatta bestämmelser varigenom ett eller flera av följande organ, i enlighet med vad som fastställs i nationell rätt, får väcka talan enligt nationell rätt inför domstol eller behöriga förvaltningsmyndigheter för att se till att de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv tillämpas:
 - (a) Offentliga organ eller deras företrädare.
 - (b) Konsumentorganisationer som har ett berättigat intresse av att skydda konsumenter.
 - (c) Branschorganisationer som har ett berättigat intresse av att vidta åtgärder.

Artikel 19

Tvingande natur

Om inte annat föreskrivs i detta direktiv ska varje avtalsvillkor som, till konsumentens nackdel, utesluter tillämpningen av nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv, avviker från dem eller ändrar deras verkningar innan konsumenten uppmärksammar

leverantören på bristen på överensstämmelse med avtalet, inte vara bindande för konsumenten.

Artikel 20

Ändringar av direktiv 1999/44/EC, förordning (EG) nr 2006/2004, direktiv 2009/22/EC

1. I artikel 1.2 i direktiv 1999/44/EG ska led b ersättas med följande:

”konsumentvaror: alla lösa saker, utom

- *varor som säljs exekutivt eller annars tvångsvis med stöd av lag,*
- *vatten och gas när de inte saluförs i begränsad volym eller bestämd kvantitet,*
- *elektricitet, och*
- *ett varaktigt medium som innehåller digitalt innehåll när det uteslutande har använts som bärare av det digitala innehållet till konsumenten enligt vad som avses i direktiv (EU) N/XXX³⁹.”*

2. I bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004 ska följande punkt läggas till:

”21. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) N/XXX av den XX/XX/201X om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (EUT...).”

3. I bilaga I till direktiv 2009/22/EG ska följande punkt läggas till:

”16. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) N/XXX av den XX/XX/201X om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (EUT...).”

Artikel 21

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den *[två år efter det att direktivet trätt i kraft]*.
2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
3. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 22

Översyn

Kommissionen ska senast den *[fem år efter det att direktivet trätt i kraft]* se över tillämpningen av detta direktiv och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska bland annat behandla argumenten för en harmonisering av regler tillämpliga på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll mot annan motprestation än den som omfattas av detta direktiv, i synnerhet avtal om tillhandahållande mot prestation i form av reklam eller indirekt insamling av uppgifter.

³⁹

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) N/XXX av den om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (EUT...).

Artikel 23

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 24

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande